

RECEPCIJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI

Mednarodni znanstveni simpozij Obdobja 33, ki je potekal v Ljubljani od 13. do 15. novembra 2014 v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani, je bil posvečen recepciji slovenske književnosti kot sprejemanju, širjenju in delovanju slovenske književnosti doma in na tujem v raznih socioloških in psiholoških razmerjih.

Zbornik prinaša devetinšestdeset prispevkov petinšestdesetih raziskovalcev slovenske književnosti iz Slovenije, Avstrije, Bolgarije, Češke, Hrvaške, Italije, Japonske, Litve, Madžarske, Nemčije, Poljske, Rusije, Slovaške, Španije, Ukrajine in Združenih držav Amerike. Na simpozijsko vabilo se je odzvalo sedeminosemdeset avtorjev z enainosemdesetimi prispevki, kar pomeni, da je imelo sedem prispevkov po dva avtorja. Po opravljenih recenzijah smo enajst razprav zavrnil, ena udeleženka pa se po prejemu recenzije ni odločila za popravke in je od sodelovanja odstopila.

Pozoren bralec bo v zborniku opazil določene digresije, ki se jim ni bilo mogoče izogniti, razumemo jih kot prispevke strokovni raznolikosti in raziskovalni pestrosti. Simpozijsko gradivo bi bilo mogoče razporediti v vsaj osem smiselno zaokroženih vsebinskih sklopov. Raziskave, ki preučujejo učinkovanje slovenskih književnih besedil v šoli s stališča bralca, branja, bralnih strategij, bralnega razumevanja in bralnih navad, so prispevali J. Jožef Beg, Z. Božič, S. Kostanjšek, G. Polanc Podpečan ter A. Žbogar. Didaktiki književnosti so se posvečali tudi M. Benjak in M. Ljubešič, M. M. Blažič, D. Haramija in J. Batič, A. Košuta Skok, B. Krakar Vogel, M. Melinc Mlekuž, J. Žitnik Serafin. V sklop jezikovne ustvarjalnosti v žanrih, (so)oblikovanja rabe jezika sodobnih književnih besedil in recepcije književnih besedil v odvisnosti od razumevanja jezika, v katerem so napisana, umeščamo članke M. Deželak Trojar, T. Erjavca in D. Fišer, V. Mikolič ter A. Žele. Na področje slovstvene folklorne sodijo prispevki I. Avsenik Nabergoj, S. Babič, M. Stanonik ter K. Šrimpf. Pet raziskovalk se posveča vprašanju zamejske in izseljenske književnosti: J. Cergol, V. Purič, M. Smotlak, L. Umek, M. A. Vižintin. Na področje med književnostjo in njenimi posredniškimi institucijami se uvrščajo prispevki M. Doviča, A. Ježa ter F. Premk in E. Premk Bogataj. Individualne poetike – njihove aktualizacije in inovacije problematizirajo B. Bošnjak, R. Debeljak, K. Podbevšek, T. Pogačar, U. Prša, M. Rožič, J. Vrečko, M. Vrtačnik, N. Žavbi Milojevič ter I. Žunkovič. O literarni kritiki kot prostoru medliterarnosti razpravljajo R. Jereb, M. Juvan, I. Kern, Z. Kovač, M. Štuhec, J. Vinkler, J. Vollmaier Lubej. Vprašanja estetike in poetike med slovenskim izvirnikom in prevedkom, cenzure pri prevajanju slovenske književnosti, novih prevodnih konceptov za ohranjanje učinkov literarnosti ter vprašanja medkulturnih kompetenc za sprejemanje slovenske književnosti v tujem jeziku je preučeval največji delež razpravljavcev: M. Birk, J. Ciešlar, L. Dimitrov, O. Džuba-Pogrebniak, F. Gacoin-Marks, M. Gawlak, F. Just, E. Köstler in A. Leben, I. Latković, L. Masyté, J. Mita, M. Mitrović, M. Pavičić, I. Pospíšil, B. Pregelj in M. Selfa Sastre, A. Rozman,

Š. Sevšek Šramel, J. A. Sozina, T. Smolej, N. Starikova, Đ. Strsoglavec, J. Šnytová, S. Vojtech Poklač, B. Tokarz.

Namen zbornika *Recepcija slovenske književnosti* je osvetliti sprejemanje, širjenje in delovanje slovenske književnosti, raziskati slovensko književnost s stališča medbesedilne interakcije, zajeti raziskave s področja pasivne (bralske) recepcije, reproduktivne (kritiške) in produktivne recepcije ter odgovoriti na vprašanja, kdo bere slovensko književnost (v posameznih literarnozgodovinskih obdobjih in/ali družbeno-kulturnih slojih), v kolikšnem obsegu, s katerimi naslovi in avtorji je slovenska književnost zastopana v tujini, kakšna je recepcija slovenske književnosti na spletu, kako se kritiška javnost odziva na slovensko književnost (kdo, koliko, v različnih časih in okoliščinah), prispevati k raziskavam slovenske književnosti kot jezikovne dejavnosti ter na novo ovrednotiti vlogo in pomen prevodov slovenske književnosti v tuje jezike. Ocenjujemo, da je v tem pogledu zbornik dragocen prispevek stroki, priznavamo pa, da so umanjkali prispevki, ki bi osvetlili vlogo in vpliv IK-tehnologije in avdiovizualnih medijev na recepcijo (npr. pri pouku književnosti), kar ostaja odprta razpravna tema za podobne prireditve.

Zahvaljujem se sodelavkam in sodelavcem Oddelka za slovenistiko, da so mi zaupali vodenje tako zahtevnega projekta, vsem, ki so sodelovali pri organizaciji simpozija in pripravi zbornika, kolegicam in kolegom iz organizacijskega odbora, recenzentkam in recenzentom. Zahvala velja tudi vsem financerjem, ki so omogočili izvedbo simpozija in objavo prispevkov v zborniku. Prisrčna hvala Anki Sollner Perdih iz knjižnice Oddelkov za slovenistiko in slavistiko FF UL za pripravo razstave, posvečene znanstveno-raziskovalnemu in strokovnemu delu Helge Glušič (1934–2014), zaslužne profesorice Univerze v Ljubljani, ter Mateji Lutar, Mojci Nidorfer Šiškovič in Damjanu Huberju. Brez vas simpozija zagotovo ne bi bilo.

Alenka Žbogar,
predsednica 33. simpozija Obdobja